

Conservation Framing מסגור משמר (מדוע ואיך)

בכל העולם פוגע זיהום האוויר ביצירות האמנות. אף פסלי השיש והברונזה העמידים לכאורה לפגעי זמן, מתכלים בקצב הולך וגובר. למרות המודעות לכך, אנו מרשים לעתים קרובות פגיעה דומה ליצירות בעלות ערך אמנותי או רגשי בביתנו. וזאת עקב אי שימוש במסגור משמר הנקרא גם מסגור מוזיאוני או מסגור קונסרבטיבי.

אפילו ממסגרים ותיקים שוכחים לעתים להזהיר ולהסביר את הנזק שעלול להיגרם ליצירה היקרה לכם ע"י מסגור רגיל.

מה כדאי למסגר נכון?

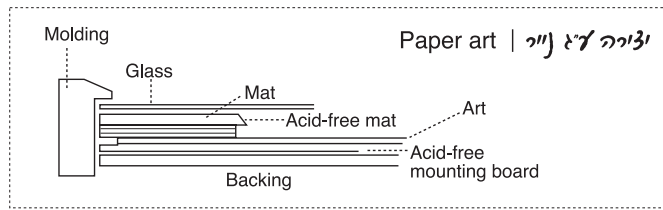
- יצירות מקוריות מכל הסוגים.
- יצירות גרפיות מקוריות (תחריטים, ליטוגרפיות, הדפסי משי וכו').
- צילומים ומסמכים בעלי ערך משפחתי או היסטורי.
- כל פריט בעל ערך סנטימנטלי או כספי או צפוי שיהיה כזה.

היצירות הרגישות והפגיעות ביותר הן אלה שע"ג נייר.

גם הנייר האיכותי ביותר אינו חסין!
מסגור משמר מנטרל את האויבים העיקריים:

1. החומציות, אשר נמצאת בכל עץ, ובמוצרי הנייר הרגילים המעורבים במסגור רגיל, ואשר גורמים לצריבת הנייר, שינוי צבעים, פריכות עד כדי התפוררות.
2. לחות הגבוהה מ-55% (rh), גורמת לגידול עובש ומחלישה את הנייר והפיגמנטים, גורמת להיפרדות שכבות הצבע.
3. דו-תחמוצת גופריתית ומזהמי אוויר אחרים, אשר גורמים לשינוי צבעים ולהאצת תהליכי הבליה הטבעיים.
4. חרקים כמו דג הכסף וכנימת הספר, אשר מכרסמים את הנייר והפרשותיהם מכתימות את הנייר.

איך עושים את זה נכון?
יש מספר כללים פשוטים שאם מקפידים עליהם תישמר היצירה לשנים רבות.

1. המבנה של מכלול המסגרת צריך להיות מותאם לטכניקה והחומרים של היצירה, ע"פ הרכיב הרגיש ביותר שבה. (חוזק השרשרת נקבע לפי החוליה החלשה ביותר!).
2. כל החומרים שבאים במגע עם היצירה חייבים להיות ב - PH 7.5 - 8.5 עם מילוי של 3-5% קלציום-קרבונט, המנטרל חומרים מזיקים.
3. יש להרחיק את היצירה מהזיגוג לפחות 5-6 מ"מ בנקודה הגבוהה ביותר.
4. יש ליצור "מיקרו-אקלים" מבוקר, בו הלחות יחסית נמוכה 45 - 55%. הדבר חשוב במיוחד ליצירות בבתים שאין להם בקרת אקלים כמו שיש במוזיאונים - כלומר, המסגרת צריכה להיות גם הרמטית!
5. התאמת סוג הזיגוג למדיה ולסביבה, ובמידת הצורך שימוש במסנני U.V או שימוש בלוחות אקריליים.
6. טיפול מונע נגד חרקים ועובש ליצירה ולכל מרכיבי המסגרת לפני הסגירה (אידיו בפניל-פנול או טימול).
7. אין להשתמש בחומרים מזיקים כמו- מסקינג-טייפ, צלוטייפ, קרטונים חומציים או כאלה המכילים ליגנין (קרטון ביצוע, קרטון גלי).
8. אין לבצע שום פעולה בלתי הפיכה כמו הדבקה, חיתוך היצירה (ולו גם החלקים הלא נראים ללא אישור מפורש של האמן).
9. לציורים ע"ג בדים (קנוס) צרכים מיוחדים הכוללים גיבוי ייחודי המגן מפני לחות ואבק אך מאפשר ליצירה "לנשום". ריפוד שפת המסגרת למניעת סימני שפשוף ולחץ ע"ג הציור, אחזקת היצירה בתוך המסגרת צריכה להיות עם תופסנים גמישים המאפשרים ליצירה להתפשט ולהתכווץ באופן טבעי ולא עם מסמרים כפי שעושים חב הממסגרים.
10. "פרופיל" המסגרת (The moulding): במידה והוא מעץ, חייב לעבור טיפול גם מבפנים על-מנת לא להעביר את חומציות העץ ליצירה, ולמניעת ספיגת לחות והעברתה ליצירה. יש כיום פרופילים מ"פוליפרופילן" שאינם רגישים ללחות ועמידים לחלוטין לחרקי העץ, והם הפתרון הטוב ביותר בהיבט השימורי, מסגרות מתכת אינן הרמטיות!

